

عنوان مقاله:

واکاوی ویژگیهای شهر اسلامی

محل انتشار:

نهمین کنفرانس ملی مهندسی عمران، معماری و توسعه شهری پایدار ایران (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

کاظم کاتبی - کارشناسی ارشد عمران، کارشناس عمران شهرداری شیراز؛

عبدالمجید خانی - کارشناسی معماری، کارشناس فنی و شهرسازی شهرداری شیراز؛

شهرام حفیظ - کارشناسی ارشد معماری، کارشناس معماری و شهرسازی شهرداری شیراز؛

حسینعلی کیفرگیر - کارشناسی ارشد معماری، کارشناس معماری و شهرسازی شهرداری شیراز؛

خلاصه مقاله:

واژه «شهر اسلامی» سابقه تاریخی و علمی گسترده و طولانی دارد. تحقیقات فراوانی در این زمینه به ویژه از سوی شرق شناسان غربی صورت پذیرفته است. شرایط اجتماعی و اقتصادی شهر اسلامی و ساخت کالبدی متأثر از آن شرایط از جمله بنیادی ترین تضادهایی هستند که در شهر اسلامی و شهرهای هم عصر آن در دنیای غرب به ویژه اروپای غربی، حاکم بوده‌اند. مطالعات گسترده ای توسط جغرافی دانان در زمینه ویژگیهای شهر اسلامی انجام شده است. این تحقیق نیز در راستای مطالعات مذکور، ماهیت شهر اسلامی را از درون متون و تعالیم اسلامی مورد واکاوی قرار داده است. این مقاله تلاش نموده تا به این سؤال کلیدی پاسخ دهد که چرا در خصوص ساختار یک واقعیت پیچیده به اسم شهرهای اسلامی در مقایسه با شهرهای غربی در عصر خویش، مطالعه و تحقیق به عمل آمده است و دریابد که متون و تعالیم اسلامی چه ویژگیهایی را برای یک شهر برشمرده است. روش تحقیق در این مقاله، روش مروری فراتحلیلی است. داده های مورد استفاده در آن از آن دسته از متون و کتب اسلامی که از سندیت و اعتبار لازم برخوردارند (قرآن و احادیث)، استخراج شده است. محدوده مطالعاتی این مقاله را میتوان تمامی شهرهای اسلامی دانست. چون هر جا که دین اسلامی جاریست، بطور قطع الگوی شهرنشینی و ریختشناسی شهری نیز، متأثر از آن خواهد بود. در نهایت این گونه نتیجه گیری می شود که در منابع جهانبینی اسلامی، ویژگیها و شرایط خاصی برای یک سکونتگاه انسانی برشمرده است. در واقع دین اسلام بیش از آن آنکه به دنبال ارائه ساخت کالبدی مشخصی از شهر باشد بیشتر به دنبال مفهوم خاصی از شهرنشینی میباشد. مفهومی که عوامل زیر یعنی امنیت فراگیر در تمامی زوایای زیست در یک شهر، آزادی بیان و عقیده، تجلی تعالیم و ارزشهای والای اسلامی در ساخت کالبد شهر، پایداری و تعامل با محیط زیست، تجارت پاک و سالم و فقدان دروغ و گناه در شهر اسلامی، آن را تعریف مینماید.

کلمات کلیدی:

ریخت شناسی، شهر اسلامی، شهر و متون اسلامی، سنت و شهر اسلامی، مفهوم اجتماعی شهر.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1434344>

